

Številka zadeve: Up-797/14

Datum odločbe: 12. 3. 2015

Področje: Dolžnost sodišč v zvezi z predhodnimi vprašanji Sodišču Evropske Unije

Izrek: Sodba Vrhovnega sodišča št. I Up 295/2014 z dne 18. 9. 2014 se razveljavi in zadeva se vrne Vrhovnemu sodišču v novo odločanje.

Dodatno: /

Odločitev: število glasov ZA: 9, PROTI: 0, število PLM:0, število OLM:0.

SAMO ZA: Mozetič, Deisinger, Jadek Pensa, Klampfer, Korpič -Horvat, Petrič, Pogačar, Sovdat, Zobec

SAMO PROTI: /

Izločeni: 0

POVZETEK ZADEVE:

Ustavno sodišče je obravnavalo ustavno pritožbo državljana Bosne in Hercegovine zoper sodbo Vrhovnega sodišča, s katero sta bila potrjena sklep Ministrstva za notranje zadeve in sodba Upravnega sodišča, s katerima je bilo odločeno, da Republika Slovenija ne bo obravnavala prošnje za mednarodno zaščito, ker bo prosilec predan drugi državi Evropske unije.

Pritožnik je vložil ustavno pritožbo zaradi kršitve 22. in 35. člena Ustave. Pritožnik je menil, da so pristojni organi napačno uporabili določbe Dublinske uredbe II. Pritožnik je navedel drugi odstavek 19. člen Dublinske uredbe II, na podlagi katere bi se morala njegova prošnja šteti za novo prošnjo, saj je za več kot tri mesece zapustil ozemlje držav članic Evropske unije, zaradi česar bi morala biti za obravnavo njegove prošnje odgovorna Republika Slovenija in ne Republika Francija. Pritožnik je je zatrjeval, da je potrebno uredbo razlagati tako, da se pritožbenih razlogov ne sme omejiti zgolj za presojo okoliščin, ki bi lahko pomenile utemeljene razloge za prepričanje, da bi bil prosilec izpostavljen resnični nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja; razlaga uredbe dopušča tudi presojo drugih okoliščin. Pritožnik je nasprotoval stališču pristojnih organov, da bi morala Republika Francija presojati okoliščine, povezane z njegovo odsotnostjo z ozemlja držav članic Evropske Unije.

Pritožnik je zatrjeval, da bi morale Vrhovno sodišče postaviti predhodno vprašanje v zvezi z razlago drugega odstavka 19. člena Dublinske uredbe II. Vrhovno sodišče se ni strinjalo z njegovo interpretacijo, saj ni odgovorilo na njegov predlog za postavitev predhodnega vprašanja, hkrati pa se tudi ni opredelilo do navedb, zakaj v tem primeru ni mogoče upoštevati sodbe Sodišča Evropske Unije v zadevi Shamso Abdullahi proti Bundesasylamt, C-394/12, z dne 10. 12. 2013.

Ustavno sodišče je v odločbi zavzelo stališče, da Vrhovno sodišče pri obravnavi predloga pritožnika ni upoštevalo kriterijev, ki izhajajo iz sodne prakse Sodišča Evropske Unije. Vrhovno sodišče bi namreč smelo zavrniti predlog za predhodno odločanje Sodišča Evropske unije takrat, ko bi bila določba jasna (acte clair) in če bi hkrati preverilo, ali je jasnost sporne določbe enako očitna tudi za sodišča drugih držav članic in za Sodišče Evropske unije, upoštevajoč značilnosti prava Evropske unije in posebne težave, ki jih prinaša njegova razlaga, vključno s primerjavo vseh jezikovnih različic besedila, spoštovanjem posebne terminologije prava Evropske unije in umestitvijo razlage v kontekst tega prava.

Ustavno sodišče je bilo mnenja, da Vrhovno sodišče tudi ni obrazložilo, zakaj pritožnikovi argumenti o drugačni razlagi sporne določbe Dublinske uredbe II niso utemeljeni. Vrhovno sodišče se namreč do stališča o zavrnitvi predloga za predhodno odločanje Sodišča Evropske unije ni opredelilo v skladu z zahtevami pravice do enakega varstva pravic in pravice do sodnega varstva. Ustavno sodišče je izpodbijano sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo Vrhovnemu sodišču v nov postopek, v katerem bi moralo upoštevati stališče Ustavnega sodišča. Drugih zatrjevanih kršitev Ustavno sodišče ni obravnavalo.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe			Nerazporejeno		

Obravnavana odločba se nanaša na vprašanje dolžnosti nacionalnih sodišč glede postavljanja predhodnih vprašanj Sodišču Evropske Unije, kar nima dovolj intenzivne povezave z ekonomsko dimenzijo.

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe			Nerazporejeno		

Odločba ne vsebuje vodoravnega razmerja med družbeno manjšino in večino. Vsebuje sicer razmerje med prosilci za mednarodno zaščito in državnimi organi, kar pa je navpično razmerje, ki ga ni mogoče umestiti na družbeni dimenziji.

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	S				PS
PROTI: /					
ZA: Mozetič, Deisinger, Jadek Pensa, Klampfer, Korpič - Horvat, Petrič, Pogačar, Sovdat, Zobec	1	1			

Pozicija sodbe

Ustavno sodišče je pri presoji skladnosti sodbe Vrhovnega sodišča glede na zahteve 22. in 23. člena Ustave navedlo:

- kriterije, kako morajo sodišča postopati, kadar se pred njimi postavi vprašanje razlage prave Evropske unije,
- dejstvo, da zgoraj omenjenih kriterijev Vrhovno sodišče zmotno ni upoštevalo,
- dejstvo, da se je Vrhovno sodišče pri razlagi 19. člena Dublinske uredbe II zmotno oprlo na 22. člen Dublinske uredbe II, ki sploh ne ureja postopka o zahtevi za ponovni sprejem,
- izrecno navodilo, naj se pri ponovnem odločanju upoštevajo stališča in kriteriji, ki jih je Ustavno sodišče podalo.

Zgornje navedbe dajejo vtis stroge kritike glede načina uporabe materialnega prava s strani Vrhovnega sodišča. Gre za nekoliko močnejši poseg v njegovo avtoriteto, kar ustreza **poziciji 1**.

Pozicija protisodbe

Če bi Ustavno sodišče ustavno pritožbo zavrglo, bi sprejelo argumente Ministrstva za notranje zadeve, Upravnega sodišča in Vrhovnega sodišča. S tem bi zaščitilo njihovo avtoriteto. **Pozicija 5.**

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA: Mozetič, Deisinger, Jadek Pensa, Klampfer, Korpič -Horvat, Petrič, Pogačar, Sovdat, Zobec.	4	<i>Odločba se močno opira na interpretacijo relevantnih določb prava Evropske Unije (Pogodba o delovanju Evropske Unije, Dublinska uredba II), pripadajočih sodb iz prakse Sodišča Evropske Unije (zlasti zadeva C.I.L.F.I.T., ilustrativno tudi zadeve Intermodal Transports BV proti Staatssecretaris van Financiën (C-495/03), Gaston Schul Douane-expediteur Bvproti Minister van Landbouw, Natuur et Voedselkwaliteit (C-461/03) in Mecanarte –Metalúrgica da Lagoa Ld.a proti Chefe do Serviço da Conferência Final da Alfândega do Porto (C-348/89), obrobno pa navede tudi nekaj odločb nemškega Zveznega ustavnega sodišča. Pozicija 4.</i>